Yritysvastuudirektiivi (CS3D)
U 35/2022 vp / UJ 50/2023 vp

SuV 7.2.2024

Sami Teräväinen, hallitussihteeri
Työ- ja elinkeinoministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Yritysvastuudirektiivin keskeinen sisältö

- Direktiivissä asetetaan yrityksille haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristö vaikutusten tunnistamista, ehkäisemistä, lieventämistä ja lopettamista koskevat velvoitteet
- Tavoitteena, että yritykset arvioivat ja hallinnoivat ihmisoikeus- ja ympäristöriskejä ja -vaikutuksia yritysten omassa toiminnassa ja liikekumppanien toiminnassa
- Riskiperusteinen lähestymistapa huolellisuusvelvoitteeseen = riskien priorisointi, vakavimmat vaikutukset / muut vaikutukset
- Direktiivissä tuodaan vapaaehtoisiin kansainvälisiin ohjeistuksiin (OECD:n monikansallisia yrityksiä koskevat toimintaohjeet ja YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet) sisältyvät asianmukaisen huolellisuuden elementit lainsäädännön tasolle

Soveltamisala

- **Soveltamisalaan tulee kuulumaan yli 200 suomalaista yritystä**
  - Kaikki yli 500 hlöä työllistävät ja liikevaihtorajan 150 M€ täyttävät
  - Riskialoilla yli 250 hlöä työllistävät ja liikevaihtorajan 40 M€ täyttyvät, jos puolet liikevaihdosta riskialalta
  - Riskialoja (=alempi soveltamiskynnys) ovat mm. vaateteollisuus, ruoan- ja juomien tuotanto, kaivannaisteollisuus ja rakennusala

Neuvottelutulos 13.12.2023

- **Yritysvastuudirektiivin neuvottelutulos 13.12.2023, sovintoteksti jäsenmaille 24.1.2024**
- **Neuvottelutulos on monilta osin Suomen neuvottelutavoitteiden mukainen.**
  - Varsinaisia huolellisuusvelvoitteita on selkeytetty
  - Ilmastonmuutoksen torjuntaa koskevissa asioissa sääntelyn kunnianhimo on huomattavasti kasvanut
  - Sääntely muodostaa johdonmukaisen kokonaisuuden yhdessä kestävyysraportointisääntelyn kanssa
  - Neuvottelutulos varmistaa EU:n alueella toimiville yrityksille yhdenmukaistetun säädösympäristön vastuullisuussääntelyn osalta
  - Yhteisiä ja tasapuolisia pelisääntöjä voidaan pitää suomalaisten yritysten etuna
- **Neuvottelutuloksessa on myös Suomelle ongelmallisia kohtia**
  - Erityisesti trilogineuvotteluissa lisätyt vahingonkorvauksen siviiliprosessia koskevat säännökset
  - Sääntely edellyttäisi ryhmäkanneoikeuden laajentamista järjestöille direktiivin rikkomista koskevassa vahingonkorvausasiassa (edellyttää uhrin antamaa valtuutusta)
  - Myös todisteiden esittämistä koskevat vaatimukset poikkeavat kansallisesta järjestelmästämme

U-jatkokirjelmä – Suomen kanta

- Suhtaudutaan erittäin kriittisesti ryhmäkanneoikeuden laajentamiseen ja todisteiden esittämisvelvollisuutta koskeviin säännöksiin ja niiden oikeudellisiin haasteisiin
- **Kokonaisharkinnan perusteella Suomi voi pidättäytyä äänestämästä neuvottelutuloksesta osana isompaa joukkoa**
- **Arviossa painoarvo on ollut oikeudellisissa kysymyksissä**
- **Neuvottelutulos on Coreperin hyväksyttävänä 9.2.**
- Äänestyksessä määräenemmistön laskennassa huomioidaan puoltavat äänet

Kiitos

sami.teravainen@gov.fi